

Københavns Energi - Ansøgning om forhøjet forretningsats

Dato: 18.12.2000 • Journalnr.: 2/4-1935

RESUMÉ

1. Københavns Energi (netvirksomhed) har ansøgt om dispensation til at forretningsatsen af netaktiverne forhøjes i den første reguleringsperiode fra 2000 til 2003.

2. Ansøgningen er begrundet med gennemførelsen af rationaliseringer, som har medført en stigning i omkostningerne ved afskedigelse af tjenestemandsansatte med rådighedsløn sammenlignet med afskedigelse af ikke-tjenestemandsansatte uden rådighedsløn. Omkostningerne hertil er opgjort til 23,1 mio. kr., og rationaliseringsgevinsten er opgjort til 17 mio. kr.

3. Ansøgningen om en forhøjet forretningsats af netaktiverne er herudover begrundet med, at en stor andel af selskabets netaktiver er anskaffet før 1980. Dette indebærer - ifølge selskabet - en betydelig forringelse af netaktivernes værdi.

4. Henvendelsen indebærer, at Energitilsynet skal tage stilling til, om Københavns Energi har påvist, at der foreligger væsentligt andre forhold end de, der har betinget udregningen af indtægtsrammen, jf. bestemmelserne i indtægtsrammebekendtgørelsens § 19, stk. 1, nr. 3), jf. også stk. 2, samt § 19, stk. 3.

5. Sekretariatet har den 30. juni. 2000 i medfør af elforsyningslovens § 70, stk. 2, fastlagt en foreløbig indtægtsramme pr. 1. januar 2000 for Københavns Energi.

6. Indtægtsrammen er fastsat i henhold til de bestemmelser, der følger af kapital 3 i bekendtgørelse nr. 290 af 1. maj 2000 om indtægtsrammer og åbningsbalancer m.v. for netvirksomheder og transmissionsvirksomheder, og indtægtsrammen er fastsat med henblik på inddækning af de omkostninger, der er nævnt i elforsyningslovens § 69, stk. 1, dvs. omkostninger til indkøb af energi, lønninger, tjenesteydelser, administration, vedligeholdelse, andre driftsomkostninger og afskrivninger samt forrentning af kapital.

7. Netselskaberne kan i medfør af elforsyningslovens § 70, stk. 3, søge om dispensation fra de af Energitilsynet udmeldte rammer, såfremt det er nødvendigt for at virksomheden kan gennemføre forpligtelser, som er pålagt i bevillingen, i loven eller bestemmelser fastsat i medfør af loven.

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

- nr. 1) betinget af, at selskabet kan påvise et behov for nyinvesteringer af hensyn til forsyningssikkerheden, kombineret med uhensigtsmæssig fremmedfinansiering, i
- nr. 2) omkostninger som følge af lovgivningsmæssige krav eller påbud, som i særlig grad kan påvirke den pågældende virksomhed og endelig i
- nr. 3) rationaliseringer og forøgede omkostninger, som følge af afskedigelse af tjenestemænd.

9. Efter bekendtgørelsens § 19, stk. 2, kan forhøjelsen efter stk. 1, nr. 3), kun gives til delvis kompensation af de øgede omkostninger

10. Herudover kan der meddeles dispensation til indregning af en forhøjet forrentningssats, hvis virksomhedens anlægsaktiver er etableret før 1. januar 1980, jf. § 19, stk. 3.

11. Københavns Energi har om rationaliseringerne oplyst, at man har samlet de tre energiarter el, gas og varme i enhed med fælles ledelse, hvorved der har kunnet spares lønomkostninger på 9,1 mio. kr. pr. år. Herudover har omkostningerne til bilparken kunnet reduceres med 80.000 kr. i år 2000. Endelig har udførelsen af gravearbejde på tværs af energiarterne medført en mere effektiv udnyttelse af materiel og personale, og besparelsen i graveomkostningerne er oplyst til at udgøre 7 mio. kr. i forhold til 1999. Samlet er rationaliseringsgevinsten opgjort til 17 mio. kr. i 2000.

12. Københavns Energi har i denne sammenhæng afskediget et antal tjenestemænd i 2000 og har henvist til forøgede omkostninger på 23,1 mio. kr. i forhold til de omkostninger, der betingede udmeldelsen af indtægtsrammen. Beløbet på 23,1 mio. kr. vil blive overført til Københavns Kommune, som overtager rådighedsbetalingen.

13. Københavns Energi har herudover anmodet om, at netaktiverne forrentes med en højere forrentningssats som følge af, at en væsentlig del af selskabets netaktiver er anskaffet før 1. januar 1980. Dette indebærer - ifølge selskabet - at netaktivernes bidrag til åbningsbalancen og indtægtsrammen er utilstrækkelige til at foretage de nødvendige reinvesteringer. Københavns Energi har udarbejdet en metode til opgørelse af det værdimæssige tab for et netselskab med ældre anlæg sammenlignet med et netselskab med nyere anlæg, hvor der i en periode anvendes et andet deflatorprincip end reguleringsmodellens deflatorprincip. Det værdimæssige tab er af Københavns Energi opgjort til knapt 90 mio. kr. i 2000.

14. Reguleringen af netselskaberne ved hjælp af det udarbejdede netvolumen, standardpriser og restlevetider er hjemlet i indtægtsrammebekendtgørelsen, og der ses ikke at være adgang til dispensation herfra. Dette forhold udelukker ikke, at selskabets ældre anlægsmasse rejser specielle problemer. Disse problemer bør dog formentlig løses i samarbejde med sekretariatet, hvor der på grundlag af de indberettede oplysninger om netaktiverne i forskellige sammenlignelige grupper gøres et forsøg på at løfte bevisbyrden for, at selskabet er stillet væsentlig ringere end tilsvarende virksomheder med et nyere kapitalapparat med hensyn til finansiering af reinvesteringer, jf. bekendtgørelsens § 19, stk. 3.

AFGØRELSE

15. Energitilsynet vedtog at meddele Københavns Energi, at forrentningssatsen for år 2000, i medfør af bestemmelserne i indtægtsrammebekendtgørelsens § 19, stk. 1, nr. 3, og stk. 2, kan forhøjes med en sats, der svarer til 11,5 mio. kr. som delvis kompensation for Københavns Energis forøgede omkostninger på 23,1 mio. kr. ved afskedigelse af tjenestemandsansatte med rådighedsløn sammenlignet med afskedigelse af ikke-tjenestemandsansatte uden rådighedsløn.

16. Energitilsynet vedtog endvidere at meddele Københavns Energi, at en eventuel dispensation i medfør af indtægtsrammebekendtgørelsens § 19, stk. 3, til at anvende en forhøjet forrentningssats begrundet i, at en væsentlig del af investeringerne i netaktiver er foretaget før 1. januar 1980, må afvente sekretariatets undersøgelse af, om det kan påvises, at Københavns Energi er stillet væsentlig ringere med hensyn til finansiering af reinvesteringer end tilsvarende virksomheder med et nyere kapitalapparat.

SAGSFREMSTILLING

17. Københavns Energi har anmodet om dispensation fra bestemmelserne i indtægtsrammebekendtgørelsen til at anvende en forhøjet forrentningssats.

18. Dispensationsansøgningen er begrundet med A) rationaliseringstiltag, som har medført væsentligt forøgede omkostninger ved afskedigelse af tjenestemænd (indtægtsrammebekendtgørelsens § 19, stk. 1, nr. 3) og B) inflationsmæssig forringelse af aktiverens værdi, da en væsentlig del af aktiverne er anskaffet før 1. januar 1980. (indtægtsrammebekendtgørelsens § 19, stk. 3).

19. Ad A) Dispensationsansøgningen er begrundet med højere omkostninger end de omkostninger, der betingede udregningen af netselskabets indtægtsramme som følge af afskedigelse af tjenestemandsansatte med rådighedsløn sammenlignet med afskedigelse af ikke-tjenestemandsansatte uden rådighedsløn i forbindelse med rationaliseringstiltag.

20. Rationaliseringsgevinsten er opstået som følge af at de tre energiarter, el, gas og varme er samlet i enhed med fælles ledelse. Dette har medført sparede lønomkostninger (kabelmontører og smede) på 9, 1 mio. kr. pr. år, reduktion i omkostninger i forbindelse med bilhold på 80.000 kr., og sparede omkostninger som følge af gravearbejde på tværs af energiarterne på 7 mio. kr. i forhold til 1999. Den samlede rationaliseringsgevinst, der kan henføres til el-siden er herefter opgjort til 17 mio. kr. i 2000.

21. Københavns Energis højere omkostninger end de omkostninger, der betingede udregningen af netselskabets indtægtsramme som følge af afskedigelse af tjenestemandsansatte med rådighedsløn sammenlignet med afskedigelse af ikke-tjenestemandsansatte uden rådighedsløn er opgjort til 23,1 mio. kr. i 2000, og beløbet planlægges udbetalt til Københavns Kommune, som herefter overtager betalingsforpligtelsen.

22. Ad B) Københavns Energi har henvist til, at en stor del af selskabets anlæg er mere end 40 år gamle, og at inflationstakten før 1980 indebærer en betydelig inflationsmæssig forringelse af den del af netaktivernes værdi, der indgår i åbningsbalancen.

23. Københavns Energi har belyst problemstillingen ved at tage udgangspunkt i den gennemsnitlige inflation i perioden 1980 til 1999. Inflationstakten i denne periode, som er på gennemsnitligt 3,8%, anses for "normal" og anvendes som "deflator" for den periode, der går forud for 1980 med det formål at belyse, den ekstraordinære inflationsmæssige værdiforringelse, der ligger ud over 3,8% pr. år.

24. På baggrund af reguleringsmodellen og med udgangspunkt i værdien af et netaktiv med en standardpris på 100 kr., en standardlevetid på 40 år, og en skønnet restlevetid på 7 år, vil netaktivet indgå i åbningsbalancen med 2,82 kr., afskrivningerne vil udgøre 0,35 kr. pr. år og forrentningen 0,03 kr. pr. år ved en forrentning på 1%.

25. Anvendes alternativt Københavns Energis korrigerede deflator for den ekstraordinære inflationsmæssige værdiforringelse udover 3,8% pr. år før 1980 vil netaktivet indgå i åbningsbalancen med en værdi på 6,05 kr., afskrivningerne vil udgøre 0,76 kr. pr. år, og forrentningen vil alternativt udgøre 0,06 kr. pr. år ved en forrentning på 1%.

26. Den inflationsmæssige værdiforringelse for 100 kr. netaktiv i et netselskab, hvis aktiver er anskaffet før 1. januar 1980 sammenlignet med en virksomhed, hvis netaktiver er anskaffet senere end 1980 i en periode med en lavere inflationstakt, opgøres på denne baggrund for netaktiverne som 3,23 kr. (6,05kr. - 2,82 kr.), for afskrivningernes vedkommende som 0,41 kr. (0,76 kr. - 0,35 kr.) og for forrentningens vedkommende til 0,03 kr. i 2000 (0,06 kr. - 0,03 kr.) ved en forrentning på 1% i 2000. Det samlede tab opgøres som 0,44 kr. (0,41 kr. + 0,03 kr.).

27. Ifølge selskabets seneste reviderede opgørelse af netaktiverne og anvendelsen af indtægtsrammebekendtgørelsens regler udgør Københavns Energi netaktiver (kun distribution) 2.428,37 mio. kr. i åbningsbalancen, afskrivningerne udgør 81,46 mio. kr. og forrentningen udgør 24,28 mio. kr. Det bemærkes i denne forbindelse, at den reviderede opgørelse af netaktiverne stadig er under behandling.

28. Opgøres Københavns Energis netaktiver alternativt efter Københavns Energis korrigerede deflator for den ekstraordinære inflationsmæssige værdiforringelse udover 3,8% pr. år før 1980, ændres netaktivopgørelsen til 2.510,06 mio. kr., afskrivningerne ændres til 88,75 mio. kr. og forrentningen til 0,82 mio. kr., svarende til et samlet tab på 8,11 mio. kr. (88,75 mio. kr. - 81,46 mio. kr. + 25,10 mio. kr. - 24,28 mio. kr.) eller svarende til en ansøgt forhøjet forrentningsssats på 0,33 pct point. Beløbet er opgjort uden hensyntagen til ændringen i soliditeten, og at den fri egenkapital placeret i netaktiver forrentes med 7 %.

BEGRUNDELSE

29. Ad A) For så vidt angår adgangen til at anvende en forhøjet forrentningssats i et nærmere angivet antal år som følge af yderligere omkostninger ved afskedigelse af tjenestemandsansatte med rådighedsløn sammenlignet med afskedigelse af ikke-tjenestemandsansatte uden rådighedsløn bemærkes, at denne dispensationsadgang forudsætter, at der gennemføres større rationaliseringstiltag. Omkostningerne ved at afskedige tjenestemænd i 2000 er beskrevet og opgjort til 23,1 mio. kr., rationaliseringsgevinsten er ligeledes beskrevet og opgjort til 17. mio. kr.

30. Energitilsynet skal på denne baggrund i medfør af indtægtsrammebekendtgørelsens § 19, stk. 2, tage stilling til størrelsen af den delvise kompensation, der kan ydes for de yderligere omkostninger på 23,1 mio. kr., som Københavns Energi har haft efter udmeldingen af omkostningsrammen.

31. Omfanget af den delvise kompensation er ikke nærmere defineret i bekendtgørelsen, og det fremgår ikke, om den delvise kompensation, skal afspejle de rationaliseringsfordele, der er opnået i virksomhederne. Det fremgår herudover ikke af bekendtgørelsen, om den delvise kompensation skal afvikles over et år eller under hele den første reguleringsperiode. Der kunne foreslås forskellige metoder til at opgøre den delvise kompensation, og enkelhed i metoden er at foretrække, eksempelvis ville en administrativ grundregel kunne bestå i, at den delvise kompensation, som kan ydes i medfør af indtægtsrammebekendtgørelsens § 19, stk. 2, udgør 50 % af de ændrede omkostninger, eventuelt 50% fordelt over hele reguleringsperioden.

32. Det må **vurderes**, at bekendtgørelsen ikke fastlægger omfanget af den delvise kompensation, og at en enkel administrativ metode til at opgøre den delvise kompensation kunne bestå i en tilladelse til at indregne en forhøjet forrentning, der svarede til halvdelen af de ændrede omkostninger på 23,1 mio. kr. i år 2000 som følge af afskedigelsen af tjenestemændene.

33. Ad B) Københavns Energis aktivmasse består af en betydelig andel ældre anlægsaktiver. Dette betyder, at aktiverne indgår med en lavere værdi i åbningsbalancen sammenlignet med et netselskab med nyere anlæg. Ældre anlæg betyder endvidere, at der genereres lavere afskrivninger og lavere omkostninger. Ifølge Københavns Energi betyder de ældre anlæg og reguleringsmodellens konstruktion, at de ældre anlægs bidrag til åbningsbalance og indtægtsramme ikke er tilstrækkeligt til fremtidige reinvesteringer i netanlæg. Københavns Energi har på denne baggrund argumenteret for det rimelige i, at den gennemsnitlige inflation i perioden 1980 til 1999, som anses for "normal" inflation, anvendes som en alternativ deflator til indtægtsrammebekendtgørelsens deflator med det formål, at opgøre den ekstraordinære inflationsmæssige værdiforringelse, de ligger ud over 3,8% pr. år for perioden før 1980. Efter dette princip beregnes værdien af den inflationsmæssige værdiforringelse for en virksomhed med en høj andel af aktiver fra før 1980 i forhold til en virksomhed med aktiver, der er anskaffet senere i en periode med lavere inflationstakt, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 19, stk. 3. For netaktivernes vedkommende opgøres værdiforringelsen til 81,69 mio. kr., for afskrivningernes vedkommende til 7,29 mio. kr. og for forrentningens vedkommende til 0,82 mio. kr., hvilket for de to sidstnævnte poster - ifølge Københavns Energi - svarer til en ansøgning om en forhøjelse af forrentningssatsen med 0,33 pct. point. Be-

regningen forudsætter, at samtlige distributionsanlæg er anskaffet før 1980, at forrentningen udgør 1% samt at ændringer i soliditeten ikke påvirker beregningen.

34. Det må **vurderes**, at Københavns Energi har en ældre netsammensætning, og at dispensationsadgangen i indtægtsrammebekendtgørelsens § 19, stk. 3, for så vidt angår netsammensætningen, formentlig vil kunne finde anvendelse, idet omfang det kan påvises, at Københavns Energi er stillet væsentligt ringere end tilsvarende virksomheder med et nyere kapitalapparat med hensyn til finansiering af reinvesterings. Påvisningen heraf er imidlertid vanskelig og bør formentlig løses i samarbejde med sekretariatet på grundlag af de indberettede oplysninger om netaktiverne i forskellige sammenlignelige grupper.